

Roșul și Negrul, în duel

Cu toate că a preluat pentru baletul său titlul lui Stendhal așa (eronat!) cum a fost el impus la noi – **Roșu și negru** – de către cel dintâi traducător (nepriștuit sau doar neglijent) al romanului *Le Rouge et le Noir*, compozitoarea Livia Teodorescu-Ciocănea a creat un libret în care *articularea* celor două culori aflate în opoziție pare a constitui structura de rezistență a dramaturgiei. În această „Cronică de la 1830” (cum suna subtitlul cărții înainte ca Stendhal să pretindă că a scris-o cu trei ani mai devreme, pentru a nu fi acuzat că n-a făcut altceva decât să reproducă, pas cu pas, un caz real, relatat de către „Gazeta Tribunalului” în cele patru numere ale sale apărute între 28 și 31 decembrie 1827), alegerea dificilă între gloria militară și cea ecleziastică, sfâșierea între dragoste și datorie, pendularea între fericire și disperare (iar în cele din urmă între viață și moarte) constituie miza unui simbolic duel între *Roșul și Negrul* devenite supremele personaje (nevăzute) ale tragediei lui Julien Sorel.

Pentru acest scenariu amplu (în trei acte!) și complex (implicând numeroase detalii ale acțiunii și o mulțime de figuri episodice implicate în ea), Livia Teodorescu-Ciocănea a scris o partitură de o modernitate certă, dar inteligent racordată la capacitatea de înțelegere și de apreciere a unui public care îndeobște gustă doar creația clasică și romantică. Astfel, compozitoarea a elaborat o muzică densă și policromă, implicând un aparat instrumental care „dă pe dinafară” din fosa rezervată orchestrei (așa că o parte a lui trebuie așezată deasupra, la nivelul scenei, pe două pasarele laterale), ba chiar pretinzând în plus un cor bărbătesc și două soliste vocale (Adriana Alexandru și Cristina Eremia).

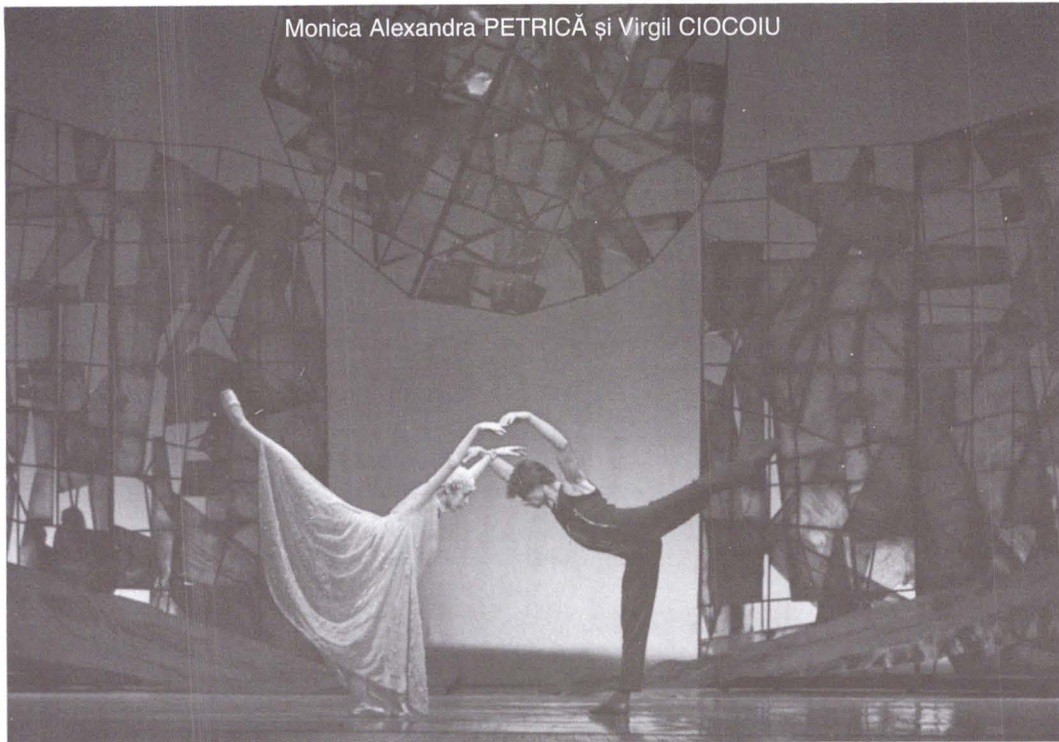
O muzică extrem de solicitantă pentru orchestra Operei Naționale din București, care urcă astfel încă o treaptă în atât de necesara evoluție profesională continuă, ghidată acum de bagheta fermă dar suplă, precisă dar sensibilă a dirijorului Răsvan Cernat.

O muzică a cărei expresie de înaltă abstractizare nu conține trimiteri nici la locul, și nici la timpul acțiunii (cu excepția unui foarte scurt citat: incipitul „Corului soldaților” din opera *Faust* a lui Charles Gounod, lucrare care – ce-i drept – avea să fie lansată abia în 1859), tot așa cum abstracte de o admirabilă manieră plastică sunt decorurile create de Viorica Petrovici spre a ilustra destinul eroului, evadat din închisoarea rigidă a lemnului (gaterul familiei Sorel) în universul multicolor al sticlei (vitraliul bisericii) și mătăsii (alcovul Doamnei de Renal sau palatul familiei La Mole), spre a sfârși sub răceala metalului (tăișul ghilotinei).

O muzică a cărei osatură ritmică pregnantă oferă reperatele unei pulsații sigure, pe care dansul să se poată desfășura în toată splendoarea conferită lui atât de către inepuizabila fantezie creatoare a Alexei Mezincescu (ce probă de formidabilă măiestrie este acea „promenadă cu umbreluța” a Doamnei de Renal, lansând formula unei *diagonale lente*, pe care coreografa o opune *diagonalelor rapide* ce fac deliciul publicului în baleturile academice!), cât și de interpretarea unor excelenți soliști, aflați în compania unui ansamblu bine sincronizat.

Firește, rolurile cele mai ample și mai consistente le aparțin lui Virgil Ciocoiu (*Julien Sorel*) și Biancăi Fota (*Doamna de Rênal*), care le susțin cu grație și

Monica Alexandra PETRICĂ și Virgil CIOCOIU

virtuozitate, oferind spectatorilor desfătarea unor solo-uri sau duete de incontestabilă originalitate coregrafică și prestanță interpretativă; dar este suficient să intre în scenă Monica Alexandra Petrică (*Mathilde de La Mole*, cu care – nu prea înțeleg din ce motive – coregrafa n-a fost la fel de darnică), pentru ca magnetismul personalității sale artistice să electrizeze publicul, așa cum numai veritabilele stele ale baletului sunt capabile să o facă...

De înaltă tehnicitate sunt și partiturile coregrafice încredințate de Alexa Mezincescu trio-ului Egor Zdor, Gabriel Luca și Răzvan Marinescu (*Tatăl și Frații lui Julien*), care le execută cu siguranță și precizie; mai modeste ca dimensiuni și factură, dar nu mai puțin lăudabil susținute. Alte roluri secundare sunt interpretate de către Silviu Tănase (*Domnul de Rênal*), Gabriela Mocanu (*Elise*), Antonel Oprescu (*Marchizul de La Mole* și *Subprefectul*), Denis Vezetiu (*Prințul Korasoff*), Oana Popescu (*Doamna de Fervaque*), Beatrice Șerbănescu (*Doamna de La Mole*), Cătălin Caracaș (*Domnul Valenod* și *Vicarul Frilair*), George Mocanu (*Părintele Pirard*), Maria Popa (*Doamna Derville*), Rodica Fiastru (*Fantasma mamei lui Julien*) și (aceleași) Egor Zdor (*Marchizul de Croisenois*), cu dezinvoltura asigurată de o atentă elaborare a caracterului care le individualizează pe fiecare, prin mișcare și gest, mimică și atitudine – la fel de nuanțat ca și prin definitoriile costume (elegante în linie și inspirate în cromatică) în care îi înveșmântează Adriana Grand.

Lăudabilă este însă, înainte de toate, inițiativa Operei Naționale din București de a reintroduce în repertoriu acest balet de mare succes, prezentat în premieră absolută în luna mai a anului 2000 și pe care, din păcate, doar trei stagioni mai târziu, conducerea de atunci a teatrului l-a abandonat. Iar omagiul pe care actuala

Direcțiune îl aduce celor dintâi interpreți ai personajelor principale – ilustrând întregul program de sală cu fotografiile acelorora, iar nu cu imaginile actualei distribuții – constituie o reparație morală pentru Răzvan Mazilu și Corina Dumitrescu, creatorii unor roluri în care cu greu ar putea fi egalați cândva...

Opera Națională din București – Roșu și Negru. Libretul și muzica: Livia Teodorescu-Ciocănea. Regia și coregrafia: Alexa Mezincescu. Decorurile: Viorica Petrovici. Costumele: Adriana Grand. Conducerea muzicală: Răzvan Cernat. Cu: Virgil Ciocoiu (*Julien Sorel*), Bianca Fota (*Doamna de Rênal*), Monica Alexandra Petrică (*Mathilde de La Mole*), Egor Zdor (*Tatăl lui Julien și Marchizul de Croisenois*), Gabriel Luca și Răzvan Marinescu (*Frații lui Julien*), Silviu Tănase (*Domnul de Rênal*), Gabriela Mocanu (*Elise*), Antonel Oprescu (*Marchizul de La Mole și Subprefectul*), Denis Vezetiu (*Printul Korasoff*), Oana Popescu (*Doamna de Fervaque*), Beatrice Șerbănescu (*Doamna de La Mole*), Cătălin Caracaș (*Domnul Valenod și Vicarul Frilair*), George Mocanu (*Părintele Pirard*), Maria Popa (*Doamna Derville*), Rodica Fiastru (*Fantasma mamei lui Julien*), Adriana Alexandru și Cristina Eremia (soliste vocale). Data reluării: 21 ianuarie 2007.

Pasărea Phoenix

Opereta bucureșteană, renăscută din cenușă (de data aceasta, la... propriu, în urma incendiului ce i-a mistuit acum două ierni sediul din Piața Universității) și adăpostită temporar de către Centrul Cultural al MAI (situat nu departe de locul în care – în epoca ei de glorie! – și-a avut propriul său teatru, până ca acesta să-i fie demolat de tăvălugul ceaușist), face față cu demnitate și profesionalism parcimoniei mijloacelor scenice cu care este nevoită să lucreze. Ea demonstrează cum o *lucrare* bine aleasă (*musical*-ul *Mein Freund Bunbury*), un *dirijor* (Lucian Vlădescu) ce beneficiază de o vastă experiență în gen și de o binemeritată autoritate asupra soliștilor și ansamblurilor muzicale deopotrivă, un *regizor* (Vlad Massaci) și un *coregraf* (Florin Fieroiu) care știu să lucreze admirabil cu interpreții – chiar și atunci când aceștia sunt înainte de toate excelenți *cântăreți*, precum Marius Olteanu (*Jack*), Gabriela Daha și Silvia Șohterus (*Cecily*), Cătălin Petrescu și Ștefan Popov (*Algernon*), Eugenia Ilinca (*Lady Bracknell*), Amelia Antoniu și Mediana Vlad (*Gwendolen*), Marius Mitrofan și Orest Pâslariu (*Frederic*), Ileana Lenghel și Gladiola Nițulescu (*Laetitia*) –, împreună cu un *scenograf* (Dan Titz) capabil să definească locul și timpul acțiunii prin numai câteva costume și piese de mobilier caracteristice, pot să surmonteze condițiile tehnice și artistice precare (de la plasarea nefericită a fosei în raport cu scena oricum prea mică și până la modestia decorurilor ce pot încăpea pe aceasta) ale unei săli („Nichita Stănescu“) concepute pentru cu totul alt tip de manifestări publice. Iar dacă publicul regretă probabil fastul decorurilor de odinioară, caricaturistul Ștefan Popa Popa's îl consolează desenându-i în schimb, pe fundalul scenei devenit ecran de proiecție, amuzante imagini plastice...

De la bun început, realizatorii acestei prime montări „de pribegie“ au urmărit să repună în drepturi spumoasa comedie din 1895 a englezului Oscar Wilde (*Ce înseamnă să fii onest*), fără a-i nedreptăți totuși pe cei doi libretiști germani